

ATHOS – LUOSTARIELÄMÄÄ PYHÄLLÄ VUORELLA

K.P. Helsingin metropoliitta Ambrosius

Athosvuoren luostareiden kiekkotaiteen näyttely Helsingissä toteutuu Suomen EU-puheenjoh-tajuuden aikana. Näyttelyn ikonit ja muut aarteet kuvaavat koko Euroopan yhteistä hengellistä perintöä ja kokemusmaailmaa antiikista nykyaikaan. Näyttely on voimakas puheenvuoro Eu-roopan yhteisestä arvopohjasta, jonka varassa on maanosamme tulevaisuus, riippumatta siitä, kirjataanko kristinusko EU:n perustuslakiin.

Näyttely iskee suoraan tämän päivän hengellisen etsimisen ytimeen. Tuohuksen lepattava liekki, ikonin hengellinen kauneus ja sakraaliesineeseen tarttunut rukous tuovat näkymättö-män näkyväksi ja koettavaksi. Hengellisellä säteilyllään Athoksen aarteet viitoittavat, kutsuvat meitä henkiselle ja hengelliselle matkalle.

Athosvuoren tuhatvuotinen luostariperinne elää näyttelyesineissä tuoreena, kuten tämän päi-vän yhteisöelämä Athoksen luostareissa, skiitoissa ja erakkomajoissa. Yli 2000 munkkia elää jatkuvassa askeesissa ja rukouksessa, kuten jo ensimmäisellä kristillisellä vuosituhannella.

Luostarielämä on näkyvä huutomerkki ihmisen ihanteelle. Ortodoksinen kirkko on aina pitä-nyt esillä korkeaa käsitystä ihmisestä, hänen vastuustaan itsestään ja ympäristöstään. Ihminen elää ja toimii yhteistyössä Jumalan rakkauden ja omien ponnistelujensa kanssa. Munkki ja nunna ottavat vakavasti tämän ihmiselle annetun oleellisen tärkeän tehtävän henkiseen ja hen-gelliseen kasvuun.

Luostarielämässä henki voittaa aineen ja ainekin on hengen palveluksessa. Ihminen ei kiellä fyysistä olemassaoloaan, vaan tavoitteena on koko ihmisen kirkastuminen. Pyhien ihmisten reliikit säteilevät Kolmiyhteisen Jumalan hengellistä energiaa vuosisatojenkin päästä.

Luostari on hengellisen elämän korkeakoulu. Oppimisessa keskeisellä sijalla on kokelaan hen-kilökohtainen ohjaaja ja malleina konkreettisia hengellisiä hahmoja, jotka puhuvat oman ko-kemuksensa kautta. Säännöllisesti toimitettavat aamu- ja ehtoopalvelukset rytmittävät päivän, viikon ja vuoden. Ihminen toteuttaa ajan pyhittämisessä kutsumustaan Jumalaa ja hänen suu-ria tekojaan ylistävänä ja ihmettelevänä olentona.

Tämän ohessa keskeisellä sijalla luostarissa on Jeesuksen rukouksen harjoitus. Siihen on koot-tuna kaksi hengellisen elämän keskeisintä näkökulmaa: Jumalan ylistys ja ihmisen avunpyynn-tö.

Rukous kasvaa parhaimmillaan totunnaisesta ääneen rukoilemisesta rukouksen omaksumiseen ymmärryksellä ja sydämellä, vieläpä lakkaamattomaan sydämen rukoukseen. Ihmisen eheys, kokonaisuus, saa ilmenemismuotonsa sisäisessä rukouksessa. Tavoitteena on entistä syvempi ja kokonaisvaltaisempi Jumalan näkeminen ja osallisuus hänestä.

Athoksen Pyhän Vuoren ikonien ja muiden aarteiden näyttely kauneudellaan keskellä Helsin-kiä muistuttaa meitä siitä, miten Kristus on kaiken mystiikan ja hengellisen kokemuksen sydä-messä. Hänen valonsa ja kirkkautensa säteilee meillekin iloa ja rakkautta, johon saamme osal-listua.